

Polgo Filipai Dabeba Pas Asęani

Hasia nedebu tau sabo po

Te bidi Pol polobadu hasia sogo te tamu aji nogelama, te bulu Grik moni tq pedai tomoba pelama, tama te Filipai moni hanuba sabolama, tama tede Kraisgo po pusa mani. Tama elama tama Kraisgo po wali pabo we bidi hani pedalali, te bulu Masedonia genuai tq pedaide dao. Te po da te buku nogi Tagala Palai te Daj 16:8-15, tede elalubo suo. Tama nosali Pol gasa hanuba me bidigi pai elalubadi, te augwaligo aga kalabus hadabu ilali. Te aga kalabuside bidali sogo agai odali, te bidi mebago te Filipaide bidibo Godigo po wali pabo we bidigo konealubo homu dolobo po wabo odali. Tialima dago te pas Polgo asenama te bulu Filipai haniba tolali pas nedebu sogo da, dago suali, te nai dabego te bidi Pol haliga sege yabo se me ilibeo. Menio. Agai konealubo homu Jisasde mu kęa pelama elalu, tama aga homu pemene idu bidai dao.

Te Pol aga te kalabus bede bidibadi te mone me doado bage habuge yai elalubo po obaso, tama te Filipai bage augwaligo te Pol tau sabo mone ge sisinama, tama te bidi Epafroditus aga nogoba te mone munama tama Pol bidibo digiba tagala palali. Tama Epafroditus te Filipai buluba geasa ma pobaso, Polgo augwalibolo puba hwi po omainogo eyu, e pas asenama tama agabolo mani. Polgo te Kraisgo po wali pabo we bidi homu bomo mabo po asęani. Te Juda dabego bomai po dologoba pigio wali. Agai te dene me sege dali elalubao, tiali goli aga dwagi yai homu pemene eyu bidibao. Aga homugo Godigo aga tau siyu tama aga kalabus tamadi silaibao.

**Te Filipai dabego Pol dali hai namu elalubaso, tama Pol
wiegi yai pemene mu yai**

(Daj 1-4)

1 ¹Ena da Pol dao. Tama ena dali Timoti da si Krais Jisasgo se bidi, da sigo e po te dage Filipai hanude bidibo Godigo po odobo we bidibolo asęna tolobao. Dage Krais Jisas dali wadolama bidu, tama e pas dagebolo me, te dage tonalubo bidi dabebolo me, te tonalubo se tau sabo bidi dabebolo me, te dage tigidali Godigo po odobo we bidibolo tolobao. ²Eno

homugo dago Aya God dali dago Genuai Bidi Jisas Krais augwali sigo dage dali te olo tau sabo kolesaga eyu, tama dage homu nagamea peyu bugagia bidao.

Polgo augwalide Godibolo buba hwi po wai

3-5 Te polobadu hasia sogo ena dage bidibo digi sabolama, tama eno dagebolo Godigo wiegi yai gesi po pusulama, tama dagego te po homugo selama, tama Godigo we bidi hani dage pedalali. Tama te sogo gagalama, eno te gasa bulu we bidibolo te Godigo po pusubo sę eyu, tama dagego ena tau siyu bididuai dao, tama megı me dagego tama tibo dao. Tama tibaso, eno dage dali dwagi yai homu pemene eyu, eno homugo dage ma kone palobo sogo tigidali te eno Godibolo nage usu da po dagede wabo dao. Tama Godigo dage tau somainogo eyu, eno agabolo hanalu wabo po wabo dao. ⁶Tama tiyu, eno homu si menio, eno mu koneai, te God agai dage deli deligo homu tomode te dwagi yai sę gagalama, tama te sę ela peyu, mu ela pelama, tama Krais Jisas tǫba ma asobo side naga agai te dagede ebo dwagi yai sę silaibao. Te eno mu koneanio. ⁷Tama tigidali sogo eno dwagi yai homu eyu dagede homugo konea palobo dao. Tama eno dagede dwagi yai homu ebo te dolo naga dao. Magi baso meni, God agai ena dali dwagi yai sę elama, tama agai po pusubo sę eno nogoba mani. Tama tigidali sogo eno te sę ebadi, te dagego ena tau sai dao. Polobadu ena kalabus menibadi eno te Godigo pode boi bidi homu ebo bagego po aiyaba elaluabo po wabo sę yai. Tama tiyu, eno te gasa we bidi tau sali, augwaligo augwa homugo Godigo po bugagia dąq omainogo yai. Tama megı ena kalabuside bidibao. Polobadu me, megı me, te tigidali sogo dagego ena te sęde tau sai dao. Tama tibaso, eno dage dali kone palobo si ena dwagi yai homu ebo dao. ⁸Awe, eno dage dali dwagi yai homu moni pemene eyu, bomo elama godolo mu ebo dao, te Krais Jisas agai aga digi tiwai gilama ebo dao. Godigo koneai, eno tede mu po naga obao.

⁹Te Godigo dage tau somainogo eyu, eno agabolo hanalu wabo po wabo dao. Tama tiyu, eno homugo agai dage tau siyu, tama dagego duga hasi we bidi dali dwagi yai homu eyu godolo ebo kolesaga te geninama mu pedaluyu bididua. Tama eno homugo me te dagego te mu po page tigidali hania kuna koneama, tama dagego te dwagi yai kolesaga me dwai kolesaga si bugagia dagalabo homu kolesaga mu elaluabao. ¹⁰Magi baso meni, dagego te kolesaga dagalabo homu kolesaga elalubaso da, teda dagego te tigidali kolesaga osola sulama, tama te wiegi yai mu kolesaga sabo usu yaibao. Tama tiyu da, teda te Krais aga tǫba ma asobo sogo tonalubadi dage meda meni yai me, sęge sisławai we bidi bidaibao. ¹¹Tama Jisas Krais agai naga pedalabo dolo mu yai kolesaga augwali dagede geninama pedalama, tama dagego ebo kolesaga tigidali te tiwai

naga elaluiba. Tama tebogo Godibolo bomo yai ula dali genuai nogi si mawaiba. Eno dagede te homu eyu, Godibolo gedu haluasa po wabo dao.

Pol kalabuside bidali, tebogo te Godigo po pusubo sę tau sai

¹²Eno ama dede, eno homugo dagego hania koneao, te enade ede polo pedalali sę, te augwaligo ena kalabus muani sę, te sę ebogo ena te Godigo po pusubo sę tagalamainogo eyu usu ebeo. Menio. Te augwaligo ena kalabusiba mubaso te Godigo po pusubo sę ela pomainogo tiwai, te gasa we bidi augwali te po odisławani bage, te augwaligo me te po odai dao.

¹³Tama tibaso, megı te gavman tuni bidigo be tonalubo enesigi bidi dabe augwali tigidaligo koneai, ena Kraisgo sę ebo bidi bidibaso naga, ena e kalabus bede bidibao. Tama gasa ede bidibo we bidi tigidali augwaligo me te koneai.^a ¹⁴Tama ena e kalabus bede bidibaso, dago ama dede meba hauwa augwaligo bomo te dago Genuai Bidide selama, tama wi ebo kolesaga tagaliyu bomo elama, te Godigo po pusubo sę megı bugagia eba.

¹⁵Awe, eno koneani, augwali mebago konila weyu, eno nogide dwai homu eyu, tama eno nogi aiyaba elalubadi tama augwa nogi uwawa momainogo eyu, tama augwaligo we bidibolo Kraisgo po pusubo dao. Tiali goli dago ama dede me badu augwaligo enade dwagi yai dolo homu eyu, Kraisgo po te we bidibolo pusubo dao. ¹⁶Augwaligo ena dali dwagi yai homu eyu godolo mu ebo kolesaga ebaso, augwaligo Kraisde po pusubo dao. Magi baso meni, augwaligo koneai, te Godigo pode boi bidi homu ebo bagego po aiyaba elaluabo po wabo sę, te sę Godigo enabolo mani. ¹⁷Tiali goli u bage augwaligo eno nogide dwai homu ebo bage, augwaligo me Kraisgo po we bidibolo pusubo dao. Tialima augwaligo homu mu esiąyu, tama Krais po pusubo dao. Augwaligo eno nogi aiyaba elaluama, augwa nogi uwawa sabo kolesaga naga eyu, tama e homu eba, ‘Te dago Kraisde po te we bidi dabebolo pusuyu da, teda Pol te kalabuside bidibadi aga homu dwai mu ilaibao,’ te homu augwaligo ebo dao.

¹⁸Magigo meni. Bidi mebago ena dali dwai homu eyu, augwaligo Kraisde po te we bidibolo pusubo dao. Bidi mebago me te homu mu eyu, te we bidibolo Kraisde po pusubo dao. Awe, usu dao, po meni, augwaligo Kraisde po pusubaso eno dwagi yai homu mu eba. Tama eno dwagi yai homu mu eyu tama bididuaibao. ¹⁹Magi baso meni, eno mu koneai, dagego ena tau somainogo gedu haluasa po wabogo me, te Jisas Kraisgo Tedali Mobo Bidigo tau sabogo me, te sigo ena tau selama, tama te ena kalabusiba muani bage augwaligo ena olo tagala palaibao.

^a 1:13 Tpi 28:30

²⁰Tama eno dwagi yai homu elama, tama eno te kolesaga mu pedalaibao olama tonaluyu, tama me eno te kolesaga pedalomainao homu mu ebao, te kolesaga e dao: eno homugo te Godigo ena mani sède ena munu me tulalugobeo. Menio. Eno homugo te tigidali sogo, te megı tama me, te ena bomo selama wi esiayu, tama eno tigigo me eno homu kolesagago me te eno te Krais te we bidibolo ola mayu, tama augwaligo agai nogi uwawa saibao. Tama homu eyu, te ena me bidibogo ma ena isibogo, tebogo agai nogi uwawa somainao. ²¹Magi baso meni. Eno homu tama tiwai: ena e tòde me bidiyu da, teda ena Krais dali homugo kę̄ pai bidi mu bidaibao. Ena isiyu da, teda ena wiegi yai mu bugagia bidaibao, tebogo e tòde bidibo aiyaba mu elaluiba. ²²Tiali goli ena e tòde me bididuyu da, teda eno we bidi hauwa tau sabo s̄e ebo usu yaibao. Tialima eno mena t̄u wali pogowe? Te eno konebeo. ²³Eno homu si eba, tama te homu sigo ena augwali si tomode dą̄ walali. Te homu me e dao: ena Krais dali bidigi pomainu ena isaio homu bomo elama ebo dao. Te aga dali bidibogo te e tòde bidibo kolesaga aiyaba mu elaluiba. ²⁴Tiali goli me homu e tiwai dao: eno dage tobade e tòde me bidiyu dage tau sabo s̄e, te me te genuai s̄e dao, tebogo ena aga dali bidigi pabo s̄e aiyaba elalubo dao. ²⁵Tama tede eno homu si ebo meni, eno mu koneai, ena e tòde me bidaibao. Tama ena dage dali bidiyu, tama dagego te konealubo po dą̄ wabo bomo genuai pedaluyu, tama dage dwagi yai homu mu pemene emainogo eyu, eno dage dali tau siyu bidaibao. ²⁶Tama tibaso, ena dage dali ma bidibo si, te dage Krais Jisas dali wadolobaso tama eno yali sède dagego te dwagi yai homu pemene ebo page hauwa elaluiba.

²⁷Te enade nosali pedalabo s̄e te dago megı konebeo. Tialima te tagalao, te sege menio. Te sege nai, te e dao: te dago Kraisde ola mabo wiegi yai po, te po te da usu sabo usu ni tiwai dao, tama te dagego ebo kolesaga te usu niba kadu wao. Dagego tama tiyu da, teda ena dage bidibo digi pabo ma gasa bulude bidibo, te usu dao, eno dagego ebo kolesagade dwagi yai po naga odaibao. Dagego te Kraisde ola mabo wiegi yai po bugagia wali pobaso da, teda dage duga hasi deli homu naga eyu, tama bomo elama dolaluiba. Tama me dagego ebo kolesaga deli naga eyu, tama duga hasi tau siyu, tama te Kraisde dwagi yai konealubo po aiyaba elaluabo dwai s̄e ebo bage augwaligo dage dologobeo. Dagego tama ebo kolesaga po eno odaibao. ²⁸Eno te dagebolo dene mabo bage augwalide po odaio. Augwaligo dage wi homu me ilibo gogologio. Dage munu me wi isiabo, te kolesaga ebogo te augwalibolo ola mawaibao, te augwali dolama tama mu hagawaibao, tiali goli God aga digi dage bugagia tonaluyu tama dage wiegi yai bidaibao. ²⁹Magi baso meni, dage, dagebolo Godigo dwagi yai s̄e olo elama, tama agai dage te Kraisgo s̄e ebo we bidi nigliai dao. Tama tiyu, agai dage tau selama, tama dagego Kraisde konealubo po homugo dą̄ wali. Te me elalubao, te agai dagebolo

agai nogide dene sabo kolesaga me olo manio, te wiegi yai dao. ³⁰Tama dagego te Krais tobade dene sobaso, te dage ena dali hodobo te tobage dene sabo sə ebo usu dao. Polobadu ena dage dali bidibadi eno hwıbo dagego suai dao, augwaligo Kraisde ena dene mani. Tama megı me dagego odali, augwaligo e bulude me enabolı dene mə mabo dao.

Kraisgo aga nogi ugwaba sisiəbo wiegi yai kolesaga yali

2 ¹Te dage Krais dali wadolama tama bidu, tama dagego bomo tama elalubo dao. Tama agai dage dali dwagi yai homu eyu godolo ebaso, tama dagego homu nagame elama bugagia bidibo dao. Dage agai Tedali Mobo Bidi dali deli homu eyu kisasa biliyu bidibo dao. Tama dagego duga hasi tomode te abagi homu eyu, homu dene eyu duga hasi tau sabo dao. ²Dagego tama tialigo da, eno homu dwagi yai genuai mu dagego emainu e kolesaga tama yao: te deli homu naga bugagia yao, tama duga hasi dwagi yai homu eyu godolo ebo kolesaga te dobayao, tama homu dali, homu kolesaga dali te duga hasi deli naga tiwai si naga elaluao. ³Gasa bidi tau sabo kolesaga tagalama, tama duga digide naga homugo kone paluyu, duga nogi naga olo ugwaba sabo kolesaga eyu, dage te tiwai bidilamu. Te menio. Te imilai homu eyu, e homu yao, “Te gasa we bidi augwali dwagi yai bage dao. Ena augwali dologode bidaibao,” te homu yao. ⁴Tama tiyu, dagego duga digi naga tau siyu, duga nai naga bugagia tonalugimio. Gasa we bidi augwali me tau siyu, augwaligo nai me dagego bugagia tonaluiqo.

⁵Dagego elaluabo homu kolesaga te Krais Jisasgo elaluali homu kolesaga tiwai gilama yao. Te kolesaga e dao:

⁶ Aga tigidali sogo polobadu God tiwai mu bididuai dao.

Tiali goli agai aga digi tau somainu “Ena e tiwai bidaibao” homu te munu me ebeo.

⁷ Te mu menio. Agai digi aga genuai wiegi yai nogi tagalama, tama nogi meni yai səde dəq walali bidi tiwai pedalali.

Aga te tqde bidibo bidi dabe tiwai pedalama, tama bidi augwaligo suali aga be bidi mu bida.

⁸ Aga digi aga nogi aiyaba munama, tama Godigo po wali peyu, tama augwaligo aga ela muabo sogo usu nagasai, te dwai ni pedaide naga isali.

⁹ Tama tialide Godigo aga ugwaba mu sela muai, tama agabolo te gasa nogi tigidali aiyaba elalubo genuai nogi mawai.

¹⁰ Tama tibaso, dagalu bidi me, tqde bidi me, tq dai dologo badu bidibo bidi dabe me, augwali

tigidaligo Jisasgo nogi ugwaba somainogo augwali
kidu sugunaibao,

¹¹ tama tigidali bidigo e po hania waibao, “Jisas
Krais da, aga naga te Genuai Bidi dao.”

Tama tiyu, augwaligo God Ayago nogi ugwanu mu
elaluibao.^b

Godigo po odobo we bidi te dagalu ho dabe tiwai ula yao po

¹² Eno abagi mu dede, Krais aga Godigo po mu wali pali. Tama tibaso, ena
dage dali polobadu bidibadi dagego eno po wali pali tiwai gilama, te meg
me, ena digibulu bidibadi te dagego bomo elama, te eno po bugagia wali pao.
Te sege dao, olo se mu menio. Tama tiyu, God dali duga homugo keq pai we
bidi mu bidiyu, tama te dage bidibo kolesaga wiegi yai mu sese pedalomainu
bomo elama tidua. ¹³ Magi baso meni, te dagego aga homu wali pabo homu
emainogo, te dagego aga homu wali pabo bomo me elalumainogo, te God aga
digi dage tomode aga se eyu, tama dagego homu agai hodolobo dao.

¹⁴ Tama dage Godigo po tama wali peyu tama dagego elalubo se ebadi,
te duga hasi wado po wabo me, konila po wabo me, te tobage po wagimio.

¹⁵⁻¹⁶ Tama dagego te se tama eyu da, teda dage te gasa we bidigo gedude te magi
se isawai we bidi bidiyu, tama dage te dwai se dali dwagi yai se dali gealusiaabo
we bidi bidaibao. Tama bidiyu, dage te homu gagea pai haniani dwai dwai
se ebo we bidi tomode bidibadi goli, dage Godigo mu doloba pai wai puluba
bidaibao. Tama dage augwali tomode bidibadi dagego te ho dabe hulide ula
nanobo tiwai eyu bidaq. Tama tibadi, dagego augwalibolo te wiegi yai bidibo
ula elalubo po pusao. Dagego tama tiyu da, teda te Krais aga e tqba ma asobo
side eno dwagi yai homu dage dali yaibao. Magi baso meni, eno koneibao, eno
dage tomode yali tigi dene se me te eno bomo me te olo dali ebeo.^c

¹⁷ Dagego duga homugo Kraisde konealubo po daq wabo kolesaga ebo, te
kolesaga ebo te Godigo gedude te dagego agabolo te ofa nai mabo kolesaga
ebo tiwai dao. Tama bidi dabe augwaligo ena ela mugowe, mugobewe, te eno
konebeo. Tama augwaligo ena ela muyu da, teda eno kaneme dali te dagego ofa
mabo nai dali te si dago agabolo mawaibao, te polobadu bidali bidi dabego te
wain aq te ofa nai daiba gelali tiwai yaibao. Awe, tama tiyu da, teda usu da, eno
tede dwagi yai homu pemene ebao, tama dage dali hodobo eno dwagi yai homu
ebao. ¹⁸ Te tama tiwai me, dagego me te enaba pedalabo sede dwagi yai homu
pemene yao, tama ena dali hodobo dwagi yai homu yao.

Polgo bidi si Filipai hanuba tagala palaibao

¹⁹ Genuai Bidi Jisasgo homu usu weyu da, te eno dage bugagia bidibowe
wabo po odomainogo, eno Timoti dage bidibo digi tamadi tagala palaibao.

Tama aga ma asama, dagede po enabolo olama, eno me dagede dwagi yai homu yaibao. ²⁰Eno Timoti tiwai bidi me menio. Agai ena dali homu deli naga ebo dao. Agai dage tau sabo homu mu ebo dao. ²¹Tigidali gasa bidi dabe augwa naide naga homu eyu, tama tede tonalubo dao, tama augwaligo Jisas Kraisgo sède homu eyu tonalubo menio. ²²Tama duga digi Timoti mu koneai, te aga yali sè dagego osola sulama tama dagego koneai, te aga sè bugagia ebo dwagi yai bidi dao. Agai ena dali hodobo te Godigo po pusubo sè iduai dao, te aga ogwago aga aya dali hodobo sè ebo tiwai yai dao. ²³Te gavman bidi dabe augwaligo ena e kalabus bedu tamadi olo tagala palogowe, ma meniwe, te eno megı konebeo. Tialima te eno nosali konebaso da, teda eno Timoti polo dage bidibo digi tagala palaibao. ²⁴Tama Genuai Bidigo homu usu weyu da, te ena digi ena dage bidibo digi tamadi asaibao, eno megı te homu ebao.

²⁵Eno homugo te bidi Epafroditus dage bidibo digi ma tagala palaibao. Aga dago ama dao, tama ena dali deli sède abagi olama biduai dao. Tama gasa bidi dabe augwaligo Godigo po pusubo sè dolidali weyu tama agai ena tau siyu, tama da sigo tigi dene sè iduai dao, te ami enesigi bidigo bomo elama hwıbo tiwai yai dao. Polobadu dagego Epafroditus ena bidibo digi tagala palai, tama agai ena tau siyu ena dali bidibao. ²⁶Agai dwai homu mu eyu, tama agai homugo aga dageba polo paio wabo. Magı baso meni, dagego aga gasi yali po odali, te po agai odali. Tama agai te po odama, tama dagego agade moni homu idali weyu aga dagede homu dene eyu dage sugi pabo homu eyu bidibao. ²⁷Awe, mu tama, polobadu aga gasi mu yai, tama pàde mu aga isabo tiwai yai. Tiali goli Godigo aga dali homu dene eyu, tama aga tau selama aga isibeo. Tama tebode Godigo aga deli naga homu dene eyu tau sabeo. Agai ena me homu dene elama tau salio. Agai koneai, ena e kalabuside bidibaso, ena sègę dali dene me te elalubao. Tama eno abagi isibaso, eno genuai sègę elaluaibao. Tama idali weyu Godigo te bidi tau sabogo ena me tama tau sai dao. ²⁸Tama tibaso, ena wiegi yai homu eyu tama eno homugo aga dage bidibo digi tagala palabo homu ebao. Tama tiyu, tama dagego aga ma subo si, teda dagego dwagi yai homu agade ma yaibao. Tama eno sègę me te tama silaibao. ²⁹Dage dali, te bidi Epafroditus dali, te dage tigidali te Genuai Bidi Kraisgo hani deli dao. Tama tibaso, aga dageba asobo si, dagego aga duga ama tiwai ma sao. Te tobage bidigo nogi dagego ugwaba siyu, tama augwali dali dwagi yai homu yao. ³⁰Magı baso meni. Kraisgo sè tobade aga pàde tama isai digi dao. Agai homugo aga bidabo homu yai menio. Dage digibulu bidiyu, tama duga digi ena tau sabo usu sàbaso, agai ena tau sabo homu elama, tama Kraisgo sè ebadi pàde isai digi dao.

Godigo te we bidi doloba pai ilivo sè po

3 ¹Eno ama dede, eno po silainogo e po obao, eno homugo te dage te dago Genuai Bidi dali wadolobaso, te dage dwagi yai homu

pemene yao. Te eno dagebolo polobadu pusali po, te po megı ma aşebo eno hagelabo menio. Te po dagebolo ma aşebogo dage tau siyu, tama gasa bidigo ola mabo pogo dage dologobeo. ²Dage dua dao, te sę dwai ebo bidi dabe, te wili sulai yowi tiwai. Dage dua dao, dwai bidi dabego dagebolo “Te da Juda bidi dabe tiwai eyu, duga tigi togoyu, Godigo sa mubo dąj tigiba muao,” te po wabo bage, te augwalide dua dao. ³Magi baso meni. Augwali meni, te dago naga te Godigo sa mubo dąj mu sai dao. Augwaligo homu te augwa tigiwali togobaso augwali Godigo gedude doloba pai bidi dao, tede geda muyu augwaligo te homu ebo dao. Tiali goli dago te doloba pai bidi nogi sabo tų koneai. Magi baso meni. Godigo Mobo Bidigo da tau siyu, tama dago Godibolo lotu po wabo dao. Da Krais Jisas dali wadolama bidiyu, tama tede da dwagi yai homu mu pemene ebo dao. Tama bidiyu, dago Godigo sa mubo dąj elalubao. Dago te dena tigiwali togobo sęde te da tau sabo kolesaga dao, te homu mu ebo menio. ⁴Te tigiwali togobo kolesaga dali, te bidi aga tigi bomogo ebo haniani kolesaga dali, te tobage kolesaga ebogo te bidi te Godigo gedude doloba pai bidi ilibo usugi da, teda ena aga gedude doloba pai bidi mu dao. Tama gasa bidi me deligo aga tigiwali togobo sę elama tama gasa sę me eyu, tama aga wiegi yai bidi dao homu eyu da, teda eno te bidi aiyaba elaluai dao. ⁵Magi baso meni. Edao. Ena ame nenama, tama Sarere deli bidama, tama augwaligo eno tigiwali togwai, te Godigo hani sa mubo dąj enaba tama muai. Ena te Israel bidi mu, tama ena Benjamin te bidigo hani. Eno aya ida si augwaligo Hibru po weyu bidai, tama ena me Hibru po wabo bidi mu dao. Ena genuai hodolama, tama ena te Farisi hani bage dali wadolali. Augwaligo bomo eyu, te Juda dabego bomo yai po tigidali deli deli dolo mu bugagia wali pabo bage dao. Te tiwai ena me te da Juda dabego bomai po tigidali dolo mu odama wali peyu bidai dao. Tebode ena olo bidi meni. ^d ⁶Eno te Godigo nogi dolobo we bidi elai bao homu bomo elama, tama tede geda muyu eno te Krais wali pabo we bidi hani augwalibolo genuai dene mayu bidai dao. Te Godigo te Juda dabego bomai po dolo wali pabo bidibolo te doloba pai bidi nogi pogı sogo da, teda enabolو agai te nogi pogı da. Eno te bomai po me deli me bolobeo. Te eno dwagi yai kolesaga tama yali goli, te usu meni. ^e ⁷Tiali goli te eno megı tama nedali eno nogi tau sabo wiegi yai kolesaga, te augwali tigidalide eno homu hasegelama, tama megı eno homu te augwali te ena tau sisabo nai naga dao, te hagawai nai naga tiwai dao. Magi baso meni, Krais agai ena tau mu sai dao. ⁸Tiali goli te da Juda dabego ebo kolesagade naga eno homu te augwali te ena tau sisabo nai dao. Tede naga menio. Te ena Godigo gedude doloba pai bidi pedalomainogo eyu, polobadu eno haniani gasa kolesaga hauwa me eyu bididuai dao. Te

^d 3:5 Tpi 23:6; 26:5; Rom 11:1 ^e 3:6 Tpi 8:3; 22:4; 26:9-11

kolesaga tigidalide me megı eno e homu ebo dao, te augwali ena tau sisabo kolesaga dao, te olo nai mu dao, te homu eno megı ebo dao. Magi baso meni. Te wiegi yai kolesaga me deli naga eno megı subo dao. Te kolesaga e dao: ena te eno Genuai Bidi Krais Jisas dali mu wadolama, tama ena aga dali abagi mu kisasa bilibao, te kolesaga da te genuai wiegi yai kolesaga mu dao, tebogo te gasa kolesaga tigidali aiyaba elalubo dao. Tama aga tobade eno te gasa ena tau sabo kolesaga tigidali tagalai dao. Eno Krais tama somainu eyu, tama te gasa kolesaga tigidali te dwai olo pobele bage naga dao, eno te homu ebo dao. ⁹Eno homugo ena aga dali wadoloyu tama homugo mu kę̄ paibao. Polobadu eno e homu eyu bidai dao: eno te Juda bagego bomo yai po dolo mu bugagia wali peyu da, teda Godigo gedude ena doloba pai bidi pedalaibao. Tiali goli megı eno te homu ebo menio. Eno Kraisde konealubo po dą̄ olama, tama Godigo ena doloba pai bidi nogi yai dao. God aga digi te Kraisde konealubo po dą̄ wabo bidibolo te doloba pai bidi nogi nogi ebo dao. ¹⁰Tama bomo elama, eno deli homu naga ebo dao: ena Krais dali wadoloyu, tama eno aga kuna koneaio. Aga isə̄ma ma hodaluama tama bomo elalubao. Eno homugo eno te bomo mu koneaio. Eno aga dali abagi mu olama, tama aga dene sali tiwai eno dene sobaso te usu dao, eno te dene saio. Tama tiyu, aga isali tiwai ena isaio. ¹¹Eno homugo te tū̄ elalubaso, nosali ena te isali we bidi tomodu Godigo ena ma hodaluibaio, tama ena ma bidaibao.

Polgo bomo elama dą̄ yali digi sabolainogo udawai

¹²Tiali goli eno megı tama wali kolesaga, te tobage kolesaga eno polo selama, tama megı ena doloba pai wiegi yai bidi mu dao, eno te homu ebo meni. Te menio. Bidi dabe augwaligo bomo elama dą̄ yali digi polo sabolainogo udabo tiwai, te eno bomo elama, tama te Godigo enabolı̄ maiabo nai sabo homu ebo dao. Eno te tiwai emainogo eyu, Krais Jisasgo polobadu ena aga wali pomainogo ilai dao. ¹³Ama dedeo, te enade, te eno homugo te kolesaga polo mu sai dao, te homu ebeo. Meni. Tiali goli eno homu me deli digi tama ebo dao. Eno polobadu yali homu kolesaga tagaluyu, tama augwalide homu ma esiąyu, tama eno nosali sabo nai sę̄ bomo ebo dao. ¹⁴Tama tibaso, eno bomo elama, dą̄ yali digi sabolama, dwagi yai muani nai sainogo udabo dao. Te dwagi yai muani nai sabo e tiwai, Godigo da Krais Jisas dali wadolama, tama aga dali biddada peyu, biddada pomainu agai da dagaluba holao olama i wai dao.

¹⁵Te da Godigo po kibu be hauwa bugagia wali pali bage, te dago aga homu kolesaga koneai bage, te da tigidaligo te bomo elama dą̄ yali digi sabolama, dwagi yai muani nai sainogo uda yabo homu deli naga yao. Tiali goli dage mebago gasa homu me elalubaso wida, teda Godigo dagebolo te po page hania waselaibao. ¹⁶Tialima te Godigo dabolo polobadu waselali yabo kolesaga, te kolesaga dago bugagia wali pomainao.

¹⁷Eno ama dedeo, dage tigidaligo eno ebo kolesaga sulama, tama te tama tidua. Dago dagebolo te dolo yabo kolesaga ola mawai dao. Tama tibaso, duga hasi dagego dago ebo kolesaga wali asobo bidi dabe bugagia suao, te dagego augwaligo ebo kolesaga dolo wali pomainogo tama yao.^f ¹⁸Polobadu hauwa sogo eno dagebolo wai dao, tialima megi eno dagebolo ma obao, tama eno homu dene eyu gedude ai pedalabo dao. Magi baso meni. Godigo po odobo we bidi hani tomode te we bidi hauwa augwaligo ebo kolesagago augwali te Krais ni pedaide isali sę page dali boi bidi ilibo dao. ¹⁹Augwa tigigo tuabo nai dabe, te nai sabo homu naga augwaligo eyu, tama te kolesaga wali pabo dao. Te sabo nai dabe augwaligo tibo god tiwai mu dao. Augwaligo dwai haniani hale ebo kolesaga ebo dao. Tiali goli augwali tede hale menio, tede augwaligo dwagi yai homu eyu, tama augwa nogi uwgaba sabo dao. Tama augwaligo e tqde elalubo naide naga homugo dąq olama tama bidibo dao. Tama augwaligo te tobage kolesaga ebaso, augwali mu dolaibao, te dwai buluba paibao. ²⁰Tiali goli, da, te da gasagi yai we bidi hani dao. Dago bulu mu te Godigo bidibo digi mu dao, tama wiegi yai homu eyu dago te da ma dobola sabo bidi, te Genuai Bidi Jisas Krais, aga tedu dulama, tqba ma asobo tonaluyu bidibo dao. ²¹Magi baso meni. Agai bomo te gasa tigidali bomo aiyaba elalubo dao. Tama agai bomogo agai tigidali nai deliba sisinama, tama aga dologoba muabo te bomo tede usu dao. Tama aga tqba ma asama, tama dago bomo meni yai polo isibo tigi, te tigi agai bomogo hasegelaibao, tama dago tigi aga wiegi yai ula elalubo tigi tiwai si pedalaibao.

Dage deli homu eyu tama dwagi yai homu kolesaga sao

4 ¹Eno ama dedeo, te tqba ma asama, tama da dali wiegi yai sę yaibao. Tama tibaso, dage aga dali polobadu wadolama tama megi bomo elama dolaluiqo. Eno dage dali wiegi yai homu mu pemene ebo dao, tama eno dagede homugo ma kone palobo si eno homu dene ebo dao. Dagego ena homu dwagi yai ilibo dao. Dage da, te eno bulali nai du walali tiwai dao.

² Yuodia dali Sintike, te we dage sigo odao: dage si Krais dali wadolama, tama ama name si tiwai bidiyu, homu deli naga yao. Dage si tama naga tiao. ³Tama nage me, nage ena dali homugo kęq pai bidi, ena dali deli sę ebo bidi dao, eno nagebolo e po obao, te we si augwaligo deli homu naga emainogo nago augwali tau sao. Eno Godigo po pusubo sę ebadi, augwali sigo tigi dene sę eyu, ena tau sali. Te bidi Klemen dali, gasa ena dali deli sę ebo bidi dabe dali, augwaligo te we si dali sę yali dao. Tama augwali tigidaligo nogi te Godigo bukude aşena elalubo dao, te bidibo ula sali bagego nogi aşeani bukude.

^f 3:17 1 Ko 4:16; 11:1

⁴Eno homugo dage te Genuai Bidi dali wadolali we bidi dage sesemane sogo dwagi yai homu pemene eyu bidao. Awe, eno te po ma obao, dagego homu dwagi yai pemene yao.

⁵Dagego homu nagame ebo kolesaga tigidali sogo eyu, tama tigidali we bidi augwaligo te kolesaga sueibao. Dago Genuai Bidi ma asobo sogo paba yagasaki dao. ⁶Dagego haniani naide moni homu egimio. Te menio. Te dageba pedalobo sę tigidalide dagego Godibolo tede po weyu, tama agabolo buba hwi olama, tama te dagego sqą pabo naide aga hanalu wao. ⁷Dagego tama tiyu da, teda dage Krais Jisas dali wadolama, tama aga dali hodobo bidiyu, tama Godigo dage nagamea pai homu ilibo kolesagago dage bugagia tonaluiba, tama dage wi egobeo. Te nagamea pai homu ilibo kolesaga page te da tqde bidibo we bidigo kuna munu me konegobeo, te agai kolesagago dago homu kolesaga aiyaba mu elalubo dao. Awe, tede dago homu kolesagago dęq sabo dao, tiali goli agai te nagamea pai homu ilibo kolesaga page me hauwa elalubao.

⁸Eno ama dedeo, eno po silagasu wabo po me deli waibao. Dagego eno e nedebo kolesaga nogi selama tama augwalide naga dagego homugo bugagia kone pabalo pidua. E tobage kolesaga augwali dwagi yai dao, tama tigidali we bidigo e kolesaga ebo bidigo nogi uwawa sabo dao. E dao: te tibo po wasiąbo kolesaga me, te wiegi yai kolesaga me, te Godigo gedude me bidigo gedude me dolo kolesaga, tama meda isławai kolesaga dali, te abagi homu ilibo kolesaga dali, te doloba pai kolesaga dali, te dwagi yai nogi elalubo kolesaga dali, te tobage ebo kolesagade dagego homugo kone pabalu pidubadi geao. ⁹Ena dage dali bidibadi eno te haniani kolesaga po dagebolo ola menama tama dagebolo mani. Tama dagego eno yali kolesaga gedugo suali. Dagego te enade tama sali kolesaga sesemane sogo idua. Tama tiyu te dabolo nagame homu ilibo God aga dage dali bidaibao.

**Te Filipai hani bagego tau sabo nai dabe Polbolo
tolai baso, te Polgo buba hwi po wai**

¹⁰Ena te dago Genuai Bidi dali wadolama tama bidiyu, tama megı ena dwagi yai homu mu pemene ebao. Magi baso meni. Hauwa sogo silama tama dagego ena tau sabo tų ma dalama, tama dagego ena tau sabo kolesaga te ni dululi pisigalubo tiwai eyu, tama dagego mone ge enabolo tagala palali. Tama tiyu, tama dagego enade homugo konea palobo, te eno koneai. Dagego ena gegeda pabeo. Te meni. Tiali goli dage tų meni yai dao. ¹¹Tama tede ena nai sqą pabo hobedagia bidibao, eno te po megı wabeo. Te meni. Eno elalubo nai, te naide ena dwagi yai homu eyu bugagia bidibo kolesaga te eno konea silai dao. ¹²Ena magi nai meni yai bidi bidibo kolesaga dali, te nai hauwa elalubo kolesaga dali si eno koneai. Te eno polobadu konesiąwai kolesaga eno megı konebo dao. Tama

tibaso, tigidali bulude me, tigidali sogo me, te ena dwagi yai homu eyu, bugagia bidabo ena usu yaibao. Ma, eno nai hauwa tubo sogo ma nasi ebo sogo, tama doado bage hauwa elalubo sogo, ma nai sqaq pabo sogo, te magigo menio.¹³ Krais agai aga bomo ena menama, tama te bomogo eno tigidali se ebo usu ebo dao.

¹⁴ Tiali goli, dagego ena dali hai namu si weyu, eno sege dagego tolai, te kolesaga dwagi yai dao. ¹⁵ Tama dage Filipai we bidi, duga digi mu koneai: te polobadu eno te Godigo gesi wiegi yai po sela pabo se dage tomode ebo gagalali sogo, te sogo eno te Masedonia tq tagalama, tama gasa tqba pali sogo, te sogo gasa Godigo po odobo we bidi hani augwaligo ena tau sabe, te dagego naga ena dali deli se yabo homu eyu, tama enabolo mone ge menama, tama eno te mone ge sai dao. ¹⁶ Ena Tesalonaika bulude bidibadi tama eno nai sqaq pobaso, dagego ena si sela sogo tau sai dao.^g ¹⁷ Te dagego ena tau sabo badi, te eno dagego enabolo mani masigi gede homugo kone paluyu sabo homu ebo meni. Te meni. Eno homugo Godigo te dagego ena tau siyu duga nai dobabo dwagi yai se ebo sulama, tama agai nosali dage wei ponaibao. ¹⁸ Dagego mani tigidali nai usu elama eno selama, ena sqaq pabo meni. Te dagego dwagi yai nai dabe te bidi Epafroditus nogoba munama, tama agai tolasa asai, te eno sai, tama megı ena pagana pabo. Te dagego tolali nai dabe augwali da te Godibolo olo maiabo denami ebo ofa nai tiwai dao, te agai gedude te usu dao, tama agai homu dwagi yai ilibo nai dao.^h ¹⁹ Tama ena wali pabo God agai dage bugagia wei ponaibao. Dage Krais Jisas dali wadolama tama dagego mena nai sqaq pobaso da, teda agai umabo elalubo wiegi yai ula yai naigo dage tau siyu, tama dage me mu pagana paibao. ²⁰ Eno homugo da tigidaligo dena Aya Godigo bomo yai ula elalubo nogi sesemane sogo uganu sao, bidada pabo sogo tama yao. Te mu tama dao.

Po me badu wai

²¹ Eno siade da wabo po te tede bidibo Godigo po odobo we bidi tigidalibolo wao, augwali Krais Jisasgo hani bage dao. Dago ama dabe ena dali ede bidibo bagego dage dali siade dao po olama tolobao. ²² Ede bidibo Godigo we bidi augwali tigidaligo dagebolo siade dao po ola tolobao. Meba gavman tuni bidi Sisar agai bede se ebo bidi augwaligo te siade da wabo po bomo elama, dage dali te po wai.

²³ Eno homugo dago Genuai Bidi Jisas Kraisgo olo tau sabo wiegi yai kolesaga dage dali bidao. Te tama dao.